

EMİLE ZOLA İTHAM EDİYORUM

“İtham ediyorum;

Sayın Başkan,

Bir gün bana gösterdiğiniz iyi kabulden dolayı gönül borcunu haketmiş olduğunuz şeref konusunda duyduğum kaygıyı belirtmeme, şu ana dek pek mutlu olan yazgınızın en utanç verici ve en silinmez bir leke almak üzere olduğuna söylememe izin verir misiniz?

Siz, en alçakça itiraflardan tertemiz çıkıp gönülleri fethetmiş bir insansınız. Ancak şu çirkin Dreyfus Olayı isminiz için -yönetiminiz için diyeceğim- ne büyük bir çamurdur! Bir savaş konseyi, çok kısa bir süre önce tepeden gelen bir emirle Binbaşı Esterhazy’yi temize çıkarmayı, tüm gerçeğe ve tüm adalete ağır bir tokat indirmeyi göze aldı. Böylece herşey bitti. Fransa’nın alınına leke sürüldü. Tarih böylesine toplumsal bir cinayetin sizin başkanlığınız sırasında işlendiğini yazacaktır.

Onlar hiçbir şeyden çekinmediklerine göre, ben de herşeyi göze alıyorum. Gerçeği söyleyeceğim. Çünkü davayı ele alan mahkeme, gerçeği tam anlamıyla ve eksiksiz olarak ortaya çıkarmazsa onu söylemeye önceden söz verdim. Konuşmak ödevimdir, suç ortağı olmak istemiyorum. Yoksa gecelerim, uzakta, işlemediği bir suçtan ötürü işkencelerin en korkuncunu çeken suçsuz bir insanın görüntüsünden kurtulamaz.

Namuslu bir insan olarak tüm gücümle ayaklanıp bu gerçeği size haykıracağım sayın başkan. Şerefınızı düşünerek gerçeği bilmediğinize inanıyorum. Bu durum karşısında, gerçek suçlulardan oluşan kötülükçü güruhu size değil de, kime haber verebilirim? Siz ki ülkenin en yüce katında bulunuyorsunuz. İlk Önce Dreyfus’un yargılanması ve hüküm giymesi konusundaki gerçeği ele alalım.

Uğursuz bir adam herşeyi yürütmüş, herşeyi yapmıştır. Bu adam o zamanlar binbaşı olan yarbay Paty de Clam’dır. Dreyfus olayını yaratan odur. Dürüst bir soruşturma ile eylemleri ve sorumlulukları ortaya çıkarılmadığı sürece onu tanımak imkansızdır. O, romansı entrikalarla dolu, sisli, karmaşık bir kafa olarak ortaya çıkıyor. Okuduğu tefrika romanlar dolayısıyla, çalınmış belgelerden, isimsiz mektuplardan, ıssız yerlerdeki randevulardan, dedikodu yapan esrarengiz kadınlardan hoşlanıyor. Dreyfus’a bordroyu dikte etmeyi düşünen odur. Onu baştan sona aynalarla donanmış bir odada incelemeyi tasarlayan da odur. Binbaşı Forzinetti bu adamın, uyumakta olan sanığın yanına elinde fenerle girmek istediğini anlattı. Amacı sanığın yüzüne ansızın ışık tutup, uyku sersemliği içinde onun suçunu yakalamakmış. Herşeyi söylemem gerekmez. Araştırılsın. Herşey meydana çıkacaktır. Yalnız şunu belirteyim : Adli subay olarak Dreyfus olayını mahkemeye götürmekle görevli olan Binbaşı Paty de Clam, işlenen korkunç adli hatanın, tarih ve sorumluluk sırası bakımından ilk suçlusudur.

İlkten olup bitenleri gerçek ayrıntılarına değin bilenler mutlaka kabus geçirirler! Binbaşı Paty de Clam Dreyfus’ u tutukluyor ve hücreye hapsediyor. Sonra koşup Bayan Dreyfus’un gözünü korkutuyor. Eğer birşey söyleyecek olursa kocasının mahvolacağını söylüyor. O

sırada talihsiz Dreyfus yırtınıp duruyor, suçsuz olduğunu haykırıyor. Sonra sorgu , tıpkı bir 15. yy. güncesinde olduğu gibi, esrarengiz biçimde, karmaşık ve zalimce birtakım yollara başvurulmuş yapıyor. Tüm bunların dayanağı bir tek çocukça kanıttır: Budalaca hazırlanmış olan bir çizelge. O çizelge ki yalnızca bayağı bir ihanet değil, aynı zamanda dolandırıcılığın da en küstahcasıydı. Çünkü verildiği söylenen tüm sırların hemen hepsi değersizdi. Bu konudaki direnişim boşuna değildi. Bu tohumdan sonraları gerçek suç çıkacaktır ortaya. Fransa'nın başına bela kesilen tüyler ürpertici adaletsizlik hastalığı kendisini gösterecektir. Adli hatanın nasıl işlendiği, bunun nasıl Binbaşı Paty de Clam'ın çevirdiği dolaplardan oluştuğu, General Mercier'in, General Boisdeffre ve General Conse'un nasıl aldanabildikleri, yavaş yavaş sorumluluklarını bırakıp nasıl bir yanılığa düştükleri konusuna parmak basmak istedim. O yanılığın ki sonraları generaller bunu kutsal bir gerçek, asla tartışılmaz bir gerçek olarak kabul ettirmek gereğine inanmışlardır. Sözü kısası, başlangıçta ihmal ve akılsızlıktan başka birşey göze çarpmıyordu. Olsa olsa tertipçilerin, ortamın dinsel tutkularına ve meslek ilişkilerinden kaynaklanan önyargılara boyun eğdikleri seziliyordu. Budalalıklara aldırış etmiyorlardı.

En sonra Dreyfus, savaş konseyinin önüne çıkarıldı. Duruşmanın kesinlikle gizli yapılması istendi. Sınırı düşmana açıp Alman imparatorunu Notre Dame'a getirmeyi amaç edinen bir hain için bundan daha sıkı sessizlik ve güvenlik önlemleri alınamazdı. Ulus şaşkına dönmüştü. Korkunç birtakım olaylar kulaktan kulağa fısıldanıyor, tarihi tiksindiren satılmışlıklar dilden dile dolaşılıyor ve doğal olarak ulus baş eğiyor. Yeterince ağır ceza yok. Ulus, suçlunun rütbesinin kamu önünde alınmasını alkışlayacaktır, onun pişmanlık acısı çekerek yüz karasıyla yaşamasını isteyecektir. Peki, ama o söylenemeyen şeyler, gizli duruşmalarda özenle üstü örtülen, Avrupa'yı ateşe verebilecek o tehlikeli nesnelere gerçek miydi? Hayır, işin içinde Binbaşı Paty de Clam'ın romansı ve çılgınca kuruntularından başka birşey yoktu. Tüm bu yapılanlar yalnızca roman tefrikalarının en gülüncünü gizlemek için yapılmıştır. Bundan iyice emin olmak için savaş konseyi önünde okunan iddianameyi okumak yeterlidir.

Bu iddianame hiçbir hukuksal değer taşımamaktadır. Bir insanın böylesine bir suçlama yazısı üzerine hüküm giymesi adaletsizliğin mucizesidir. Hiçbir namuslu insanın bu suçlamayı yüreği isyan etmeden okuyabileceğine inanmıyorum. Şeytan Adası'nda çekilen ölçüsüz kefareti düşünüp de çileden çıkmamak elden gelmez. Dreyfus'un birçok dil bilmesi suçtur. Evinde hiçbir tehlikeli belgenin bulunmamış olması suçtur. Ara sıra doğduğu ülkeye gitmesi suçtur. Çalışkan olması, öğrenme kaygısı içinde olması da suçtur. Coşkulanması da suçtur. Coşkulanmaması da suçtur. Ya iddianamenin kaleme alınışındaki bönlükler, boşlukta kalan biçimsel iddialar! Bize suçlamanın 14 esas maddeden oluştuğu söylenmişti. Oysa ki tek bir maddeden; Çizelge maddesinden başka birşey bulamıyoruz. Ve hatta öğreniyoruz ki bilirkişiler de anlayamıyorlarmış. Aralarından biri Bay Cobert, istenilen yönde karara varmadığı için askerce azarlanmış. Dreyfus'a karşı tanıklık etmeye gelen 23 subaydan da söz ediliyordu. Onların sorguları konusunda henüz bir bilgimiz yok. Ama eminim ki hepsi de aleyhte tanıklık etmemişlerdir. Bu bir aile davasıdır ve şunu unutmamak gerekir: Davayı genelkurmay istemiştir ve sanığa hüküm giydirmiştir. Şimdi de ona ikinci kez hüküm giydirmektedir. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, elde bulunan tek kanıt bordroydu. Onun üzerinde de bilirkişiler anlayamamışlardı.

Konsej dairesinde yargıçların ister istemez beraate gidecekleri anlatılıyor. Bundan dolayı umutsuz bir inatla, hüküm giydirmeyi haklı göstermek için, bugün gizli, ezici bir belgenin varlığı ortaya atılıyor. Bu belge tüm yapılanları haklı çıkarıyormuş ama gösterilemezmiş! Bu bilinemez ve görünemez belgenin önünde bizim boyun eğmememiz gerekiyor demek! Bu belgeyi reddediyorum, tüm gücümle reddediyorum! Gülünç bir belge. Evet, belki de minnacık kadınların söz konusu olduğu ve herhangi bir yerinde Dreyfus'tan söz edilen bir belge! Ulusal savunmaya ilişkin bir belge asla olamaz! Yalandır bu! Ve üstlerinden gelinemeyecek şekilde yalan söylemeleri büsbütün iğrenç ve edepsizce bir tutumdur. Fransa'yı ayaklandırıyorlar, onun haklı coşkusunun arkasına saklanıyorlar. Yürekleri bulandırarak, kafaları karıştırarak ağızları kapatıyorlar. Bundan daha büyük bir kamu suçu olamaz.

Kısacası, Sayın Başkan, bir adli hatanın nasıl işlendiğini gösteren gerçekler bunlardır. Böylece manevi kanıtlar, Dreyfus'un durumu, dayanak yokluğu, Dreyfus'un sürekli olarak suçsuzluğunu haykırması bir gerçeği ortaya koymaktadır: Dreyfus, Binbaşı Paty de Clam'ın olağanüstü imgeleme yetisinin içinde bulunduğu kilise ortamının "pis Yahudi" avının kurbanı olmuştur. Çağımızın yüz karasıdır bu olay.

Şimdi Binbaşı Esterhazy olayına geliyoruz. Aradan üç yıl geçti. Birçok vicdanlar derin rahatsızlıklar duydular, kaygılandılar, araştırdılar, sonunda Dreyfus'un suçsuz olduğu kanısına vardılar.

Bay Scheurer Kestner'in başlangıçtaki kuşkularının, sonra kesin kanıya varışının tarihçesini yapmayacağım. Şu var ki Kestner kendi yönünden araştırma yaparken, genelkurmayda da önemli olaylar geçiyordu. Albay Sandherr olmuştu. Onun yerine haber alma dairesinin başına Yarbay Picquart gelmişti. Picquart bu sıfatla görev başında bulunduğu sırada, birgün eline bir mektup-telgraf geçer. Bu mektup yabancı bir gücün ajanı tarafından Binbaşı Esterhazy'ye gönderilmiştir. Bu durum karşısında Picquart kesinlikle soruşturma açmak zorunda kalır. Şu da var ki Yarbay Picquart, üstlerin isteği dışında hiçbir zaman herhangi bir eylemde bulunmamıştır. Bu nedenle kuşkularını üstlerine, yani General Conse'a sonra General Boisdeffre'e, sonra da General Mercier'in yerine savaş bakanlığına getirilen General Billiot'ya iletir. Pek çok sözü edilen ünlü Picquart dosyası, Billiot dosyasından başkası değildir. Bu, bir astın bakanına hazırladığı bir dosyadır. Bu dosyanın bugün de savaş bakanlığında bulunması gerekir. Araştırmalar 1896 yılının mayısından, eylül ayına dek sürdü. Şunu da belirtmek gerekir ki General Conse, Esterhazy'nin suçlu olduğu kanısına varmıştır. General Boisdeffre ile General Billiot da, bordrodaki yazının Esterhazy'nin yazısı olduğunu yadsıyamazlardı. Yarbay Picquart'ın soruşturması sonucunda böylesine keskin bir gerçek ortaya çıkmıştır. Ne var ki büyük bir heyecan yaratmıştı bu gerçekler. Çünkü Esterhazy hüküm giyerse, arkadan Dreyfus davasını gözden geçirmek kaçınılmaz bir zorunluluk halini alacaktı. Oysa genelkurmay her ne pahasına olursa olsun bunu istemiyordu.

Bu davada karar vermek için en elverişli an, anlamsız sıkıntılar içerisinde kaçırılmış olsa gerek. Şunu belirtmeli ki, General Billiot hiçbir biçimde lekelenmemiş bir insandı. Yeni gelmişti, gerçeği ortaya çıkarabilirdi. Hiç kuşkusuz kamuoyundan korktuğu için, genelkurmayı terk etmek zorunda kalmaktan çekindiği için bunu göze alamadı. İkinci derecedekiler bir yana, General Boisdeffre'yi, General Conse'u bırakmaktan çekindi. Sonra

vicdani ile ordunun değeri saydığı Şey arasında bir dakikalık bir çatıŐma oldu.İŞte o an geçince iŐ iŐten gecmiŐti. O artık kendini kapıp koyvermiŐti, Şerefini tehlikeye atmıŐ bulunuyordu. Böylece Billot baŐkalarının suçunu üstüne almıŐ, baŐkaları kadar, hatta baŐkalarından fazla suçlu duruma düŐmüŐtü. nk adaleti gerçekleŐtirmek elinde olduğu halde bunu yapmamıŐti. Durum meydanda! General Billot, General Boisdeffre ve General Conse, Dreyfus'un suçsuz olduğunu bir yıldan beri biliyorlar. Öyle olduğu halde bu tüyler ürpertici gerçeği kendilerine saklıyorlar! Ve bu adamlar geceleri gene de rahat uyuyabiliyorlar! Ve çok sevdikleri karlıları ve çocukları var!

Yarbay Picquart dürüst bir insan olarak görevini yerine getirmiŐti. Üstleri karşısında adalet adına direniyordu. Hatta onlara yalvarıyordu. İŞi sürüncemede bırakmanın yanlıŐ bir tavır olduğunu, gerçek öğrenildiği zaman korkunç bir fırtınanın kopacağını söylüyordu. Sonraları Bay Scheurer Kestner de General Billiot' ya aynı Őeyleri söylüyor ve sorunu ele alması, toplumsal bir yıkıma dönüŐecek lde aęırlaŐmasına göz yummması için ona yurtseverce yalvarıyordu. Hayır! Suç iŐlenmiŐti bir kez, genelkurmay suçunu itiraf edemiyordu. Böylece Picquart başka bir göreve atanarak olabildiğince uzağa, Tunus'a gönderildi. Ona Moris Markisinin olduğu yerde görev verilerek günün birinde, kılıçtan geçtikten sonra yiğitliği vlmek istendi. Gözden düŐmedi. General Gonse onunla sıkça mektuplaŐıyordu. Ancak ortada ağa vurulması hiç de hoŐ olmayacak sırlar vardı.

Paris'te gerçek karşı konulmaz bir hızla yürüyordu ve beklenen fırtına bilindiği biçimde koptu. Bay Mathieu Dreyfus, Binbaşı Esterhazy'yi bordronun gerçek yazarı olarak ele verdi. O sırada Bay Scheurer Kestner davanın yeniden gözden geçirilmesi konusunda adalet bakanına dilekçe vermek üzereydi. İŞte o günlerde Binbaşı Esterhazy ortaya çıkıyor. İlk önce çılgın gibidir; İntihara ya da kaçmaya hazırdır. Sonra birden bire kafa tutmaya baŐlar, zorlu davranıŐıyla Paris'i Şaşkına evirir.Demek ki yardımına koŐanlar olmuştur. Ona, çevrilen dolapları ve düŐmanlarını bildiren imzasız bir mektup gönderilmiştir.Hatta esrarengiz bir kadın zahmete katlanıp bir gece ona genelkurmaydan çalınmış bir belgeyi getirir. Onu kurtarması gereken bir belgedir bu. Burada yine Yarbay Paty de Clam'in parmağını gördüğümü söylemekten kendimi alamıyorum. Onun doğurgan yaratma gücünün ürettiği çareler hemen belli oluyor.Dreyfus'un suçluluğu Yarbay Clam'in yapıtıydı. Şimdi bu yapıt tehlikeli durum almıŐtı.Bu durum karşısında Yarbay Clam nasıl eli kolu bağlı dururdu? Elbette yaptığını savunmak isteyecekti. Davanın yeniden gözden geçirilmesi ne demekti? Şeytan Adası'nda tüyler ürpertici bir biçimde son bulan o zırva, o trajik tefrika romanın yıkılıŐı olurdu bu! Yarbay Clam buna asla izin veremezdi.

Bundan sonra Yarbay Picquart ve Yarbay Paty de Clam arasında çatıŐma baŐlayacaktır. Birisi açıkça, diğeri maskeli olarak düelloya çıkacaktır. Çok geçmeden her ikisini de sivil mahkemenin karşısında bulacağız.Aslında, hep genelkurmayın kendisini savunmasından, iŐledięi suçu, tiksiniliği, saatten saate artan bir suçu itiraf etmek istemesinden başka birşey değildi bütün bu olup bitenler.

Herkes Binbaşı Esterhazy'yi koruyanların kimler olduğunu ŐaŐkınlıkla soruyordu. En baŐta perde arkasından her türlü dolabı eviren, herşeyi yöneten Binbaşı Paty de Clam koruyordu onu. Sonra General Boisdeffre, General Gonse ve bizzat General Billot. Bu generaller binbaŐıyı temize çıkarmak zorundaydılar. nk Dreyfus'un suçsuzluğunun

ortaya çıkmasına imkan sağlayamazlardı. Böyle birşey yaparlarsa savaş bakanlığı halkın nefreti altında ezilirdi. Böylece bu olağanüstü durum, görevini tek başına yapan dürüst insan Yarbay Picquart'ın maskaraya çevrilmesiyle, cezalandırılmasıyla sonuçlanacaktır. Kurban edilen o olacaktır. Ey adalet, ne büyük bir umutsuzlukla daralıyor insanın yüreği! onun sahtekar olduğunu, Esterhazy'yi mahvetmek için telgraf kartını onun uydurduğunu söyleyecek kadar ileri gittiler. Peki ama neden? Hangi amaçla? Bir neden gösteriniz. O da mı Yahudiler tarafından satın alınmıştı? İşte böylesine alçakça bir görünüm karşısındayız. Ağır suç işlemiş lekeli kişilerin suçsuz oldukları söylenirken bir yanda yaşamı boyunca lekesiz kalmış, şerefli bir insan cezalandırılıyor! Bir toplum bu duruma geldi mi, kokuşmaya yüz tutmuş demektir!

İşte Esterhazy olayı budur Sayın Başkan: Temize çıkarılması gereken bir suçlu söz konusudur. Hemen hemen iki aydan beri yapılan işi saati saatine izleyebiliyoruz. Günün birinde uzun uzadıya coşku dolu sayfalara geçecek olan bu öykünün bir özetini yapıyorum burada. Sonuçta General Pellioux'nun, sonra da Binbaşı Ravary'nin vicdansızca soruşturmalar yaptıklarını gördük. Bu soruşturmalardan alçaklar biçim değiştirmiş, namuslu kişilerse lekelenmiş olarak çıktılar. Sonra da savaş konseyi toplantıya çağırıldı.

Bir savaş konseyinin yaptığı, öbür savaş konseyinin bozabileceğini nasıl umabilmişti? Yargıçların her zaman yapabilecekleri seçmelerin sözünü bile etmiyorum. Askerlerin kanına işlemiş olan yüksek disiplin düşüncesi, onların adalet gücünü zayıflatmaya yetmez mi? Disiplin demek itaat demektir. Savaş Bakanı, Büyük Şef, bir olay konusunda verilmiş mahkeme kararının önemini ve gücünü kamu önünde belirtirken, bir savaş konseyinin onu kesinlikle yalanlamasını mı bekliyorsunuz? Hiyerarşi bakımından olanaksızdır bu. General Billot yaptığı açıklama ile yargıçlara telkinde bulunmuştur. Onlar da ateşe atılırcasına, düşünmeden karar vermişlerdir. Dayandıkları kanının şu olduğu anlaşılıyor: "Dreyfus'a ihanet suçundan bir savaş konseyi hüküm giydirmişti; Öyleyse Dreyfus suçludur. Şimdi biz bir savaş konseyi olarak onu suçsuz ilan edemeyiz. Çünkü biliyoruz ki Esterhazy'nin suçlu olduğunu kabul etmek, Dreyfus'un suçsuzluğunu açıklamak olacaktır." Savaş konseyi bu saplantıdan asla kurtulamazdı.

Bu kişiler savaş konseylerimizin sonsuza dek kamburu olarak kalacak ve bundan böyle bu konseylerin kararlarını her zaman kuşku altında bırakacak olan bütünüyle haksız bir karar vermişlerdir. İlk savaş konseyi akılsızca davranmıştır. İkincisi kaçınılmaz bir karar ile ağır suç işlemiştir. Yineliyorum: İkincisinin özü, yüksek komutanın, daha önceki mahkeme kararının dokunulmaz olduğunu açıklamasından başka birşey değildir. Öyle ki astlar bunun tersini öne süremezlerdi. Ordunun şerefinden söz ediliyor, onu sevmemiz, saymamız isteniyor. Bir tehlike karşısında harekete geçerek, Fransız yurdunu savunacak olan orduyu, tüm ulustan oluşan orduyu, elbette seviyoruz, elbette ona saygı duyuyoruz. Ama söz konusu olan o değildir. Biz onun şerefini ve saygınlığını düşündüğümüz için adalet istiyoruz. Burada söz konusu olan kılıçtır. Belki de yarın başımıza efendi kesilecek olan kılıç! Bu kılıcın kabzasını bağnazca öpmek mi? Asla!

Bir yandan şunu da kanıtladım: Dreyfus olayı karargah şubelerinin işidir. Genelkurmaydan bir subay, yine genelkurmaydan arkadaşları tarafından ihbar ediliyor ve genelkurmay ileri gelenlerinin baskısı ile hüküm yiyor. Genelkurmay suçlu duruma düşmeksizin Dreyfus'un

suçsuz çıkması imkansızdır. Bundan dolayıdır ki, karargah şubeleri akla gelebilecek her türlü önleme baş vurarak, basında kampanya açarak, bildirimlerle, nüfuzla Esterhazy'yi korumuşlardır. Sırf Dreyfus'u ikinci kez mahvetmek için bunu yapmışlardır. Cumhuriyet hükümeti, General Billot'nun bile düzenbaz takımı diye adlandırdığı bu kimselere yol vermeliydi. Herşeyi baştan başa yenilemeyi ve düzeltmeyi göze alacak olan, gerçekten güçlü ve akıllı, yurtsever bakanlık nerede? Nice kişiler tanıyorum ki, ulusal savunmanın hangi ellerde olduğunu bildikleri için kaygıyla titremektedirler! Yurdun alinyazısının karara bağlandığı o kutsal sığınak, ne aşağılık entrikaların, ne dedikoduların ve savurganlıkların yuvası haline gelmiştir!

Kamuoyunu şaşkırtmak, onu çileden çıkartmak ağır bir suçtur. Sıradan ve gösterişsiz insanları zehirlemek, gericilik ve hoşgörmezlik tutkularını tiksiniç Yahudi düşmanlığına sığınarak körükleyip azdırmak, suçların en ağıridir! Eğer bu hastalık iyileştirilmezse insan haklarının özgürlükçü büyük Fransa'sı yıkılacaktır. Yurtseverliği, kin ve düşmanlık için sömürmek bir cinayettir. Ve en sonra, tüm insanlık bilimi geleceğin gerçek ve adalet yapısını oluşturmaya uğraşırken, kılıcı çağdaş tanrı haline getirmek büyük bir cinayettir.

Derin bir tutkuyla arzuladığımız gerçeğin ve adaletin hiçe sayıldığını görmek ne büyük bir yıkımdır! Bay Scheurer Kestner'in yüreğinde bir çöküntü olabileceğinden kuşkulaniyorum. Öyle sanıyorum ki, sonucunda Bay Kestner, senatodaki gensoru sırasında bir devrimci gibi davranıp içini dökmediği, herşeyi yıkmadığı için pişman olacaktır. O büyük ve dürüst insan, doğruluk içinde geçen yaşamının insanı olarak kalmıştır. Gerçeğin kendi kendine yeterli olduğuna, özellikle herşeyin gün gibi açık görüldüğü bir sırada başka türlü düşünümeyeceğine inanmıştır. Yakında güneş parlayacağına göre ne diye herşeyi altüst etsindi? İşte bu güven dolu serinkanlılığı yüzündendir ki Kestner korkunç biçimde cezalanmıştır. Aynı şeyi Yarbay Picquart için de söyleyebiliriz. O ki ağırbaşlılığı ve yüksek onuru uğruna General Gonse'un mektuplarını yayınlamak istemiştir. Üstlerinin kendisine çamur attığı, onu en beklemedik ve onur kırıcı şekilde mahkemeye verdikleri bir sırada gösterdiği titizlik, disipline saygılı kalışı, ona büsbütün değer kazandırmaktadır. Ortada işleri tanrıya bırakan iki kurban, iki yiğit kişi, iki temiz yürekli insan var. Ve dahası, Yarbay Picquart'ın şu iğrenç durumla karşılaştığı görülmüştür: Bir Fransız mahkemesi, savcının bir tanığı kamu önünde suçlamasına olanak verdikten sonra, bu tanık açıklama yapmak ve kendini savunmak üzere mahkemeye alınınca, duruşma gizli yapılmıştır. Bunun da ağır bir suç olduğunu söylüyorum. Bu suç kamu vicdanını ayaklandıracak özelliktedir. Şurasını kesinlikle belirtmeliyim ki, askeri mahkemelerin adalet konusunda acayip düşünceleri vardır.

Yalın gerçek budur, Sayın Başkan ve bu tüyler ürpertici gerçek başkanlığınız için bir leke olarak kalacaktır. Bu davada hiçbir yetkinizin bulunmadığı, sizin çevrenizin ve anayasanın tutsağı olduğunuz kanısında değilim. Hiç değilse bir insanlık ödeviniz vardır: Bunu düşünecek ve yerine getireceksiniz. Bu davanın zaferle sonuçlanacağından asla kuşkum yok. Şimdi daha büyük bir kesinlikle yineliyorum: Gerçek yürüyor ve onu hiçbir şey durduramayacaktır. Herkesin aldığı durum bugün açıkça belli olduğuna göre, dava ancak bugün başlamıştır: Bir yandan gerçeğin gün ışığına çıkmasını istemeyen suçlular, öte yanda herşeyin aydınlanması için yaşamlarını vermeye hazır olan adaletseverler. Daha önce söyledim, yine söylüyorum: Gerçeği yeraltına kapatırsanız birikim oluşur ve gerçek bir

verde öylesine bir patlama gücü kazanır ki, patladığı gün, kendisiyle birlikte pek çok şeyi havaya uçurur. Bu tavırla ilerisi için yıkımların en gürültüsünün hazırlanıp hazırlanmadığını herkes görecektir.

Mektubum fazla uzadı Sayın Başkan; Bir sonuca varmanın zamanıdır.

Yarbay Paty de Clam'ı adli hatanın iblisçe düzenleyicisi olarak suçluyorum. Sonra da uğursuz yapıtını, üç yıldan beri en şaşırtıcı ve en baştan başa suç olan dalaverelere başvurarak savunmakla suçluyorum onu.

General Mercier'yi, hiç değilse düşüncesizliği yüzünden, çağımızın en büyük haksızlığında suç ortağı olmakla suçluyorum.

General Billot'yu, Dreyfus'un suçsuzluğu konusunda elinin altında bulundurduğu kesin kanıtları saklamakla, saygınlığı tehlikeye düşen genelkurmayı siyasal amaçla kurtarmak için, insanlığa ve adalete karşı ağır suç işlemekle suçluyorum.

General Boisdeffre'i ve General Gonse'u aynı suçun ortakları olarak suçluyorum. Birisi, hiç kuşkusuz papaz egemenliği tutkusu yüzünden, teki ise belki, karargah şubelerini dokunulmaz sayacak kadar mesleğe bağlı olduğu için suça ortak olmuşlardır.

General Pellieux ile Binbaşı Ravary'yi, vicdansızca soruşturma yapmakla suçluyorum. Bununla, soruşturmanın en aşırı yanlılıkla yapıldığını belirtmek istiyorum.

Üç yazı uzmanı, B. Belhomme, B. Varinard ve B. Couard'ı uydurma ve hileli raporlar düzenlemekle suçluyorum. Yapılacak tıbbi muayene sonunda bu kişilerin görme ve düşünme yetersizliğinden hasta oldukları saptanmazsa suçlamadan kurtulamazlar.

Savaş dairelerini, basında özellikle l'eclair ve l'echo de Paris gazetelerinde, kamuoyunu şaşırtmak ve işledikleri suçu örtbas etmek için tiksiniç bir kampanya yürütmekle suçluyorum.

En sonra, birinci savaş konseyini, bir sanığa gizli kalan bir belgeye dayanarak hüküm giydirdiği için hukuku çiğnemekle suçluyorum. İkinci savaş konseyini de üstten gelen emre uyarak, bir suçluyu, suçunu bile bile temize çıkarıp ağır adli suç işlemekle, böylece birinci konseyin yasaya aykırı davranışını örtbas etmekle suçluyorum.

Bu suçlamalarda bulunurken, 29 temmuz 1881 tarihli Basın Yasasınının 30 ve 31. maddelerine karşı geldiğimi, bu yasanın lekeleme suçlarına ceza belirlediğini bilmiyorum değilim. İsteyerek kendimi tehlikeye atıyorum.

Suçladığım kişilere gelince: Hiçbirini tanımıyorum. Onları hiç görmedim. Kendilerine karşı ne hıncım var, ne kinim. Onlar benim için topluma kötülük eden kişilerden, kafalardan başka birşey değildir. Benim burada yaptığım şey gerçeğin ve adaletin ortaya çıkmasını hızlandırmak için devrimci bir araca başvurmaktan başka birşey değildir.

Bir tek tutkum var; Bunca acılar çeken ve mutluluğa hakkı olan insanlık adına duyduğum aydınlık tutkusu. Coşkulu protestom, yüreğimden kopan çığlıktan başka bir şey değildir. Beni ağır ceza mahkemesi önüne çıkarmayı göze alsınlar ve herkesin önünde soruşturma açılsın! Bekliyorum.

Sayın Başkan, derin saygılarımın kabulünü dilerim.”